Dosarul nr. 2-23722/25
2-25160657-12-2-17112025-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10 februarie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Elena Fortuna

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana către Ministerul Justiției al Republici Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 14 noiembrie 2025, Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana au depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republici Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.3-22).

În motivarea acțiunii civile, reclamanții au menționat că la 30 noiembrie 2021, au depus la Judecătoria Anenii Noi, sediul central cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Anenii Noi cu privire la încasarea indemnizațiilor de eliberare din serviciu în legătură cu lichidarea unității, indemnizațiilor unice, penalității pentru achitarea cu întârziere a plăților, sumelor de compensare a pierderilor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prejudiciilor morale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reclamanții precizează că prin cererea de chemare în judecată depusă la 30 noiembrie 2021, au solicitat, obligarea Consiliului raional Anenii Noi (Direcția finanțe) să achite integral salariile restante ale salariaților Secției Cultură și Turism și a instituțiilor subordonate ei pentru perioada 01 iunie 2021 - până la adoptarea hotărârii; obligarea Consiliului raional Anenii Noi

(Direcția finanțe) să achite contribuțiile de asigurări sociale de stat rezultate din raporturile juridice de muncă stabilite cu salariații Secției Cultură și Turism și a instituțiilor subordonate ei pentru perioada 01 iunie 2021 - până la adoptarea hotărârii; încasarea din contul Consiliului raional Anenii Noi (Direcția finanțe) a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamanții afirmă că și-au completat acțiunea cu pretenții accesorii, solicitând și obligarea Consiliului raional Anenii Noi să achite integral penalitățile de întârziere, indemnizațiile de concediere și alte plăți aferente pentru perioada 01 iunie 2021 - până la adoptarea hotărârii, încasarea prejudiciului moral în mărime de câte 5000 lei, pentru fiecare reclamant.

Menționează că prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 14 septembrie 2022, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă. Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023, s-a admis recursul declarat de Moroșanu Vasile, s-a casat încheierea din 14 septembrie 2022 și s-a dispus remiterea cauzei la rejudecare la Judecătoria Anenii Noi, sediul central, în același complet de judecată.

Reclamanții afirmă că prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 martie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată privind încasarea plăților salariale (...).

Ulterior, la 10 aprilie 2023 Consiliul raional Anenii Noi a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 martie 2023, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Comunică că la 19 aprilie 2023, avocatul Ceban Vasile acționând în interesele lui Moroșanu Vasile, Bogovic Olga, Belibov Mariana a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 martie 2023, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Astfel, precizează că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2023, s-a respins apelul declarat de avocatul Melnic Eduard, în interesele Consiliului raional Anenii Noi. S-a admis cererea de apel declarată de avocatul Ceban Vasile în interesele apelanților (reclamanți). S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 martie 2023, în partea respingerii prejudiciului moral și în această parte s-a adoptat o hotărâre nouă prin care s-a încasat de la Consiliului raional Anenii Noi în beneficiul apelanților prejudiciul moral în mărime de câte 5000 lei pentru fiecare. În rest, hotărârea din 24 martie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central s-a menținut.

Totodată, reclamanții comunică că la 19 februarie 2024, Consiliului raional Anenii Noi a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2023, solicitând casarea deciziei cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel. La fel, la 17 iunie 2024 reclamanții au contestat cu recurs decizia instanței de apel, solicitând casarea parțială în partea neadmiterii integrale a cererii de chemare în judecată.

La 19 februarie 2025, Vasile Moroșanu, Olga Bogovic și Mariana Belibov au înaintat cerere de accelerare a procedurii de judecare a cauzei civile în ordine de recurs, care prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2025 a fost respinsă.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 16 iulie 2025 a admis cererile de recurs, a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2023 cu remiterea cauzei spre rejudecare Curtea de Apel Centru (anterior Curtea de Apel Chișinău), în alt complet de judecată.

Reclamanții invocă încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile menționate și în acest sens face trimitere la art. 20 din Constituție, art. 4, art. 5 alin.(1), art. 166

alin.(1), art. 192 alin.(1) din Codul de procedură civilă, articolele 1 alin.(1), 2, 5, al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

De altfel, reclamanții susțin că acțiunea civilă privind plata drepturilor salariate s-a aflat spre examinare în instanțele de judecată începând cu 30 noiembrie 2021, iar o decizie finală la moment nu este adoptată. Respectiv, termenul examinării cauzei menționate a durat mai mult de 4 ani, din care mai mult de 1 an s-a aflat spre examinare la Curtea Supremă de Justiție.

Referitor la aprecierea respectării termenului rezonabil, sub aspectul criteriului privind complexitatea cauzei, reclamanții menționează că litigiul dedus judecății nu este de o complexitate vastă, din punct de vedere factologic sau juridic. Or, litigiul de muncă este de complexitate medie, având în vedere subiecții în proces, obiectul cauzei și cadrul legal în baza căruia urma a fi verificată temeinicia și legalitatea pretențiilor formulate de reclamanți.

Referitor la comportamentul părților, reclamanții notează că, judecarea cauzei a derulat cu mai multe omisiuni din partea instanței de fond, și a instanței supreme care a admis multiple amânări ale ședințelor de judecată neîntemeiat.

În acest sens, reclamanții comunică că pentru o perioadă semnificativă de timp de mai mult de 4 ani, au fost împiedicați să obțină o soluție într-un litigiu de muncă, care impune prin natura sa o decizie rapidă.

Mai mult, relevă că legislatorul a confirmat importanța deosebită a unor astfel de proceduri pentru angajați, prin indicare expresă în legislație despre examinarea prioritară a litigiilor de muncă, conform art. 350 lit. d), art. 355 alin. (4) din Codul muncii. Pe cale de consecință, nesoluționând litigiul de muncă în 4 ani, instanțele de judecată nu au dat dovadă de diligența necesară. Iar durata totală a procedurii de 4 ani, pentru litigiul de muncă, reclamanții consideră că nu satisface condiția rezonabilității examinării cauzei, demonstrând un caracter temporal excesiv. Astfel, pe cale de consecință reclamanții solicită constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a litigiului de muncă.

Totodată, la stabilirea cuantumului prejudiciului, solicită a ține cont și de practica judiciară a Curții Europene pe această categorie de litigii. La fel, reclamanții precizează că au suportat un prejudiciu moral, cauzat de frustrare și neîncredere în posibilitatea obținerii unei hotărâri pe marginea litigiului de muncă pe parcursul a 4 ani, iar cuantumul mediul încasat de instanțe pe aceste categorii de cauze constituie aproximativ 15 000 lei, sumă apropiată cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2025. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2024 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2025, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2025, în mărime de 16 100 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Astfel, având în vedere perioadă de mai mult de 4 ani într-un litigiu obiect al căruia este încasarea plăților salariale și ținând cont de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, reclamanții solicită încasarea din contul bugetului de stat cu titlul de prejudiciu moral suma de 16 100 lei, pentru fiecare reclamant.

În conformitate cu prevederile articolelor 1, 2, 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, articolele 117-118, 121-122, 130, 236, 238-241, 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, reclamanții solicită:

a) a constata încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Moroșanu Vasile, Bogovic Olga, Belibov Mariana, Cîrlig Tatiana, Rarancean Elena, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Natalia, Lincovschi Ivan, Marlean lulea, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Comeliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria și Zinenco Svetlana împotriva Consiliului raional Anenii Noi cu privire la încasarea indemnizațiilor de eliberare din serviciu în legătură cu lichidarea unității, indemnizațiilor unice, penalității pentru achitarea cu întârziere a plăților, sumelor de compensare a pierderilor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prejudiciilor morale și compensarea cheltuielilor de judecată;

b) a încasa de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamanților Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana, prejudiciul moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a litigiului de muncă în mărime a câte 16 100 lei, pentru fiecare reclamant.

2. La 14 ianuarie 2026, pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus prin intermediul poștei electronice a direcției evidență documentare procesuală a cauzelor *referința* (f.d.161-168) și *raportul* Curții de Apel Centru nr. 4-35/1-40 din 12 ianuarie 2026 (f.d.169-178).

Prin referința depusă, Ministerul Justiției solicită respingerea cererii de chemare în judecată privind constatarea încălcării termenului rezonabil a reclamanților la de examinarea litigiului de muncă.

În susținerea poziției, pârâtul a motivat că cauza judecătorească ce se află în proces de examinare în cadrul instanței de apel (2-21182398-02-2a-21072025, nr. 2a-2596/2025).

Afirmă că reieșind din datele raportului anexat, nu se atestă indici privind neexaminarea în termen nerezonabil a dosarului judecătoresc inițial, din contra, acțiunea reclamanților a fost și este judecată într-un termen rezonabil. Deși nu există o îndrumare certă cu privire la termenul aplicabil în sensul art. 6 din Convenție, aceasta depinde în primul rând de numărul instanțelor implicate.

Pârâtul relevă că durata procedurilor în cauza civilă, în trei grade de jurisdicție, a constituit mai mult de 4 ani (30 noiembrie 2021 - noiembrie 16 decembrie 2025 (intentare procesului în cauză)), cauza civilă fiind transmisă spre rejudecare prin decizia din 16 iulie 2025 de către Curtea Supremă de Justiție.

Astfel, consideră că reclamanții în perioada de referință au beneficiat de judecarea cauzei civile într-un termen rezonabil garantat atât de legislația națională (art. 192 din Codul de procedură civilă) cât și de art. 6§1 CEDO.

Cu privire la complexitatea cauzei, după cum rezultă din cerere de chemare în judecată și anexele acesteia, acțiune inițială a fost intentată la 30 noiembrie 2021 la Judecătoriei Anenii Noi sediul Central, finisată cu pronunțarea hotărârii din 24 martie 2023, parțial casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2023, contestată cu recurs la 19 februarie 2024, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 iulie 2025 s-a admis recursul, fiind casată integral decizia Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Centru.

Menționează că potrivit nomenclatorului gradelor de complexitate, parte a regulamentului privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor civile, penale și contravenționale, aprobat prin hotărârea nr. 165/6 din 18 februarie 2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, pentru cauza civilă supusă controlului, gradul de complexitate este aproape maxim evaluat la 8 puncte.

Referitor la conduita autorităților responsabile de supravegherea termenului rezonabil, pârâtul relevă că ședințele de judecată au fost numite la intervale rezonabile, luând în considerare agenda instanței de judecată, disponibilitatea părților și incidentele de procedură apărute. Astfel, în instanța de fond cauza s-a examinat în perioada 10 decembrie 2021-24 martie 2023, un an trei luni și cincisprezece zile. Termen care este rezonabil și echitabil. În cadrul Curții de apel Chișinău, cauza judecătorească s-a examinat în perioada de 30 iunie 2023 – 19 decembrie 2023, cinci luni și optsprezece zile, termen care, de asemenea este rezonabil și echitabil. Iar, în cadrul etapei de recurs, dosarul s-a examinat în perioada 07 iunie 2024 – 16 iulie 2025, un an și o lună, termen care, la fel este rezonabil și echitabil.

Referitor la importanța procesului pentru reclamant, pârâtul reiterează că obiect al examinării a constituit plata salariilor și altor plăți salariale cât și a cheltuielilor de judecată. Astfel, reclamanții nu au avut un interes stringent de a participa la examinarea cauzei și a obține o soluție pe fond în termeni restrânși, ori din raportul anexat la referință se observă că unii reclamanți au depus o cerere de examinare în lipsă și doar unii au participat activ la examinarea cauzei judecătorești.

Totodată, pârâtul invocă unele circumstanțe care au fost inițiate de reclamanți și avocații acestora (ex. omiterea anexării actelor de identitate, concretizarea acțiunii cu reformularea concretă a solicitărilor, nerespectarea prevederilor legale în vederea certificării copiilor, îndeplinirea altor formalități întârziate).

Într-o altă ordine de idei, pârâtul invocă și evenimentele care au avut loc înafara unui control personal, cum ar fi dispozițiile Comisiei pentru situații excepționale a Republicii Moldova, expirarea împuternicirilor judecătorului, problemele de sănătate a judecătorului, neformarea completului de judecători etc.

Mai precizează că, litigiile de muncă se examinează de către instanța de judecată în termen de 30 zile, însă instanța nu ar trebui sub pretextul respectării termenelor rezonabile în cadrul procesului de judecată să refuze în cercetarea probelor necesare pentru o completă și corectă soluționare a cauzei, care în consecință ar încălca principiul egalității armelor.

Or, depășirea termenului legal de examinare a cauzei nu echivalează cu încălcarea termenului rezonabil. Iar, termenul de o lună, prevăzut pentru soluționare a litigiului individual de muncă, nu poate fi considerat ca limită temporală, trecerea căreia condiționează numaidecât aplicabilitatea legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Pârâtul relevă că termenele prevăzute de lege în vederea examinării cauzelor, dar și a redactării hotărârilor motivate, raportate la numărul de dosare aflat în perioada anilor 2021-2025 în procedura judecătorilor de la instanțele judecătorești naționale, nu sunt tocmai reale întrucât, în majoritatea cazurilor judecătorii sunt în imposibilitate fizică de a respecta aceste termene, situația creată fiind înregistrată în special în instanțe judecătorești, inclusiv în cadrul Curții de Apel Centru, și Curtea Supremă de Justiție, fapt ce se datorează demisiilor masive din această instanță.

Totodată, pârâtul Ministerul Justiției invocă netemeinicia pretenției de încasare a prejudiciului moral în sumă a câte 16 100 lei pentru fiecare reclamant. Astfel, relevă că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

În baza art. 118 din Codul de procedură civilă, pârâtul consideră că reclamanții nu au prezentat probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile și ce au pierdut reclamanții pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial din ceea ce ar însemna o viață normală, liniștită și fericită pentru reclamanți în momentul respectiv, dar și pe viitor. Totodată, reieșind din jurisprudența CEDO, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă (Boicenco c. Moldovei, satisfacția echitabilă. 2008, Eduard Popa c. Moldovei, 2013, para. 60). Or, invocă că acele sume de 16100 lei per reclamant, nu sunt argumentate, ci constituie doar o sumă rezultată dintr-o pretenție iluzorie.

Pârâtul Ministerul Justiției invocă art. 6 § 1 din CEDO, articolele 5, 27, 55, 56, 59, 60, 67, 183, 186 din Codul de procedură civilă, Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și solicită, respingerea cererii de chemare în judecată.

3. La 22 ianuarie 2026 în ședința de judecată reclamanții au înaintat *cerere de concretizare a pretențiilor prin majorarea cuantumului prejudiciului moral* solicitat (f.d.183-190). Reclamanții solicită a constata încălcarea termenului rezonabil de examinare a litigiului de muncă, dosar nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/25; a încasa de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamanților Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana, prejudiciul moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a litigiului de muncă în mărime a câte 64 400 lei, pentru fiecare reclamant și compensarea cheltuielilor de judecată.
4. *În ședința de judecată* reclamanta Belibov Mariana și reprezentantul acesteia, avocatul Buța Denis au susținut motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a pretențiilor, pledând pentru admiterea integrală a acestora.

În dezbaterile judiciare reclamanta a precizat că din 30 noiembrie 2021 până în prezent, examinarea litigiului de muncă a fost tergiversat prin amânări neîntemeiate, 11 luni au fost lăsați fără salariu, perioadă critică care a influențat asupra vieții personale, sănătății și stării de stres. Această situație a creat necesitatea de a lua împrumuturi, trăind o stare de incertitudine. Consideră că termenul rezonabil privind examinarea litigiului de muncă a fost încălcat or, până în prezent instanța de apel nu s-a expus pe fond. Cauza se află aproximativ de 4 ani pe rolul instanțelor de judecată, ceea ce contravine Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011. Solicită încasarea sumei de 64 400 lei pentru fiecare reclamant cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

5. Reclamantul Moroșanu Vasile *în ședința de judecată* a susținut acțiunea civilă concretizată, pledând pentru admiterea acesteia. Consideră că cuantumul prejudiciului moral solicitat este justificat și întemeiat în raport cu tergiversarea examinării litigiului de muncă din vina

instanțelor de judecată. De altfel, a obiectat cu privire la raportul prezentat de Ministerul Justiției, considerând că nu sunt indicate toate datele. Suferințele morale suportate în raport cu examinarea litigiului de muncă și tergiversarea acestuia, s-au manifestat prin bolile ce au progresat.

6. Reclamantul Țurcan Sergiu *în ședința de judecată* a susținut cererea de chemare în judecată concretizată, solicitând constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a litigiului de muncă, dosar nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/25, și repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a litigiului de muncă în mărime a câte 64 400 lei, pentru fiecare reclamant.
7. *În ședința de judecată* reclamantul Buju Victor a pledat pentru admiterea integrală a acțiunii civile concretizate, din motivele de fapt și de drept invocate. La fel, a precizat că pe parcursul examinării litigiului de muncă a depus cereri de accelerare a examinării prin intermediul avocatului. Referitor la suferințele morale provocate de durata îndelungată de examinare a procesului civil aflat pe rolul instanței de apel, au avut consecință asupra vieții personale, finanțelor și au creat o stare de incertitudine.
8. Reclamanta Cebotari Dora *în ședința de judecată* a susținut cererea de chemare în judecată concretizată, solicitând admiterea acesteia din motivele formulate. La fel, a relatat că pe perioada examinării litigiului de muncă, a avut probleme de sănătate, trăind o stare de incertitudine. Din cauza tergiversării examinării litigiului de muncă a trăit suferințe psihice or, această situație a generat conflicte în familie, înrăutățirea stării de sănătate și lipsa de surse financiare.
9. *În ședința de judecată* pârâtul Ministerul Justiției reprezentat de Zagnat Cristian, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată din motivele de fapt și de drept invocate în referință. La fel, a specificat că din raportul întocmit de Curtea de Apel Centru, se atestă că examinarea litigiului de muncă a parcurs toate cele trei instanțe precum și motivele duratei de examinare.
10. Reclamanții Bogovic Olga, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana nu s-au prezentat în ședința de judecată, însă în conținutul acțiunii civile au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.22).

Aprecierea instanței de judecată.

11. *Audiind poziția părților, examinând materialele anexate la dosar în raport cu prevederile legale, instanța de judecată admite parțial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente*.
12. În conformitate cu art. 240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.
13. Instanța de judecată reține că prin prezenta acțiune civilă reclamanții solicită constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a litigiului de muncă (dosar nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/25) intentat la 10 decembrie 2021 și repararea prejudiciului moral cauzat în mărime a câte 64 400 lei pentru fiecare reclamant.

14. Articolul 2 alin.(1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 *privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti*, prevede că orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Alin.(2), repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

15. Prevederi similare se regăsesc în articolul 6 §1 CEDO, care prevede expres că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.
16. Instanța relevă că, principiul termenului rezonabil de examinare a unei cauze aflate pe rolul instanței de jurisdicție naționale și/sau internaționale, prezintă o regulă specială recunoscută, caracteristică procedurilor judiciare în ansamblul lor. Fiind echivalent cu termenul de „celeritate a procedurilor judiciare”, reprezintă o garanție oferită indivizilor justițiabili în vederea fixării unor termene obiectiv suficiente în vederea organizării procedurii jurisdicționale pentru valorificarea unor drepturi subiective pretinse încălcate și se încadrează în laturile complexe ale principiului procesual general de proces echitabil, nefiind privit ca un principiu de sine stătător.
17. Deci, dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei este un drept fundamental procesual care garantează că orice persoană are dreptul ca procesul în care este implicată să fie soluționat într-un interval de timp rezonabil, fără întârzieri nejustificate care i-ar putea aduce prejudicii. Cu toate acestea, repararea prejudiciului se admite numai în măsura în care întârzierea este imputabilă autorităților statului și nu persoanei în cauză sau altor factori obiectivi.
18. În contextul examinării pretențiilor reclamanților privind încălcare a dreptului la un proces echitabil prin nerespectarea dreptului la judecarea în termen rezonabil, instanța reține prevederile art. 4 alin. (2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției *un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil* și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.
19. Din materialele anexate la dosar se atestă raportul motivat nr. 3-35/1-40 din 12 ianuarie 2026 prezentat de Ministerul Justiției și întocmit de Curtea de Apel Centru privind modul de respectare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. *2a-2596/25*, la cererea de chemare în judecată depusă de Moroșanu Vasile, Bogovic Olga, Belibov Mariana președintele Comitetului Sindical al Secției cultură și turism a CR Anenii Noi, Codreanu Parascovia, Cârlig Tatiana, Rarancean Elena, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Gumaniuc Rodi ca, Guzo Tatiana, Jizdan Natalia, Leu Andrei, Lincovschi Ivan, Marlean

lulea, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Ohrimovschi Vladimir, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Stepaniuc Serghei, Șevciuc Cornelia, Triboi Elena, Tuchiluș Ivan, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Vîzîi Victor, Iordan Valentina, Cioban Claudia, Cioban Maria, Karkouki Eugenia, Proțenco Olga, Pușcaș Olesea, Sacico Libovi, Trofimov Maria și Zinenco Svetlana, cererea de chemare în judecată fiind semnată doar de Moroșanu Vasile, Bogovic Olga prin intermediul avocatului Ceban Vasile către Consiliul raional Anenii Noi Direcția Finanțe cu privire la obligarea achitării salariilor și altor plăți salariale și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.169-178).

20. Instanța constată că cererea de chemare în judecată privind obligarea achitării salariului și altor plăți salariale, a fost înregistrată la sediul Central al Judecătoriei Anenii Noi la 30 noiembrie 2021 (f.d.24-35) și repartizată judecătorului prin PIGD la data de *10 decembrie 2021*, cu nr. 2-1756/21 (2-21182398-08-2-10122021-1).
21. Din conținutul raportului rezultă că, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul central) din 15.12.2021, cererii de chemare în judecată nu i s-a dat curs. La 21.12.2021, avocatul Ceban Vasile acționând în interesele reclamanților, a înlăturat neajunsurile indicate. Ulterior prin încheierea din 23.12.2021, acțiunea civilă a fost acceptată în procedură și stabilită ședința privind pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru 27.01.2022, ora 14:30.

Succesiunea evenimentelor rezultate din datele prezentate, atestă că examinarea litigiului de muncă la Judecătoriei Anenii Noi (sediul central), este caracterizată de amânări repetate și de incidente procedurale.

Astfel, prima ședință de judecată din 27.01.2022 a fost urmată de amânări succesive, și anume ședința din 14.02.2022 - amânată pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de concretizare a acțiunii, la 16.02.2022 – audierea martorilor și completarea cererii, la ședința din 21.02.2022 pârâtul a înaintat demers de scoatere a cererii de pe rol. La caz, deliberarea și pronunțarea fixată pentru 03.03.2022, nu a avut loc din motive obiective și anume instituirea stării de urgență și expirarea mandatului judecătorului (12.05.2022), ședințele fiind contramandate pentru altă dată.

La 15.07.2022, avocatul Vasile Ceban în interesele reclamanților a înaintat cerere de accelerare a examinării cauzei (f.d.40-42), car a fost admisă în aceeași zi, fiind urmată de redistribuirea aleatorie a cauzei unui alt judecător. Prin încheierea instanței de judecată din 20.07.2022 a fost fixată ședința de examinare la 18.08.2022, însă aceasta nu a avut loc motive neimputabile judecătorului, iar ședința din 09.09.2022 a fost amânată pentru 14.09.2022 deoarece nu s-a prezentat pârâtul.

În final, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul central) din 14 septembrie 2022, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă (f.d.43-46), contestată cu recurs de reclamantul Moroșanu Vasile.

22. Dosarul a fost înregistrat la Curtea de Apel Chișinău cu nr. 2r-2646/22 la 18.10.2022 și fixată ședința în lipsa părților pentru 17.01.2023.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023 s-a admis recursul declarat de Moroșanu Vasile reprezentat de avocatul Ceban Vasile, a fost casată încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul central) din 14 septembrie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare în același complet de judecată (f.d.47-51).

23. La 03.02.2023 litigiul de muncă a fost restituit Judecătoriei Anenii Noi (sediul central) cu fixarea ședinței pentru 24.02.2023, care a fost amânată din motivul citării repetate a pârâtului, pentru 22.03.2023. La 22.03.2023 cu participarea părților, s-a dispus judecarea cauzei în fond, cu întrerupere până la data de 24.03.2023 pentru completări și pledoarii.

24. Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24 martie 2023 (f.d.52-66), https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/FF344655-23E9-4557-9376-69CFCCAAB815

s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Moroşanu Vasile, Bogovic Olga, Belibov Mariana, Cîrlig Tatiana, Rarancean Elena, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Natalia, Lincovschi Ivan, Marlean Iulea, Mirocinic Anatolie, Moroşanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Şevciuc Corneliu, Ţurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana, prin intermediul avocatului Ceban Vasile împotriva Consiliului raional Anenii Noi cu privire la încasarea indemnizațiilor de eliberare din serviciu în legătură cu lichidarea unității, indemnizațiilor unice, penalităților pentru achitarea cu întârziere a plăților, sumelor de compensare a pierderilor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prejudiciilor morale și a cheltuielilor de judecată.

25. Luând în considerare circumstanțele relatate, instanța constată că litigiul de muncă s-a examinat *în instanța de fond Judecătoria Anenii Noi (sediul Central)* în perioada 10 decembrie 2021-24 martie 2023, durata procesului a fost de 1(un) an, 3(trei) luni și 15 zile, din 11 ședințe de judecată (6 au avut loc, 5 nu au avut loc).
26. Se atestă că la 10 aprilie 2023, Consiliul raional Anenii Noi și la 19 aprilie 2023, avocatul Ceban Vasile în interesele reclamanților, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24 martie 2023.
27. Reieșind din raportul anexat de Ministerul Justiției, instanța relevă că litigiul de muncă a parvenit la Curtea de Apel Chișinău la 30.06.2023, fiind repartizată judecătorului prin intermediul PIGD la data de 30.07.2023.

Prin încheierea din 04.07.2023 nu s-a dat curs cererilor de apel, iar după înlăturarea neajunsurilor de către apelanți, prin încheierea din 20.07.2023 s-au acceptat spre examinare cererile de apel cu stabilirea ședinței de judecată pentru 14.11.2023, ora 12:00.

Se reține că la 06.07.2023, 03.10.2023 avocatul Ceban Vasile în interesele apelanților a depus cereri de accelerare a examinării cauzei civile în ordine de apel, unde prin încheierea din 27.07.2023 și prin încheierea din 10.10.2023 au fost respinse.

Materialele prezentate relevă că ședința din 14.11.2023 a fost amânată pentru 12.12.2023 din motivul prezentării înscrisurilor noi, care urmau a fi aduse la cunoștință tuturor părților.

Astfel, în ședința din 12.12.2023 a avut loc examinarea fondului cauzi în ordine de apel cu amânarea deliberării pentru 19.12.2023.

28. Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-2453/2023 din 19 decembrie 2023 (f.d.69-83), s-a respins cererea de apel declarată de către avocatul Melnic Eduard, în interesele Consiliului raional Anenii Noi. S-a admis cererea de apel declarată de către avocatul Ceban Vasile în interesele apelanților (...).

S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24 martie 2023, în partea respingerii prejudiciului moral și în această parte a adoptat o hotărâre nouă prin care: s-a încasat de la Consiliului raional Anenii Noi în beneficiul lui Moroşanu Vasile, Belibov Marianei, Rarancean Elenei, lui Avram Vladimir, lui Baciu Andrei, lui Beregoi Andrei, Bogovic Olgăi, Bragari Anei, lui Buju Victor, lui Cazacu Oleg, Cebotari Dorei, Cîrlig Tatianei, lui Gandraman Mihai, Guzo Tatianei, Jizdan Nataliei, Karkouki Eugeniei, lui Lincovschi Ivan, Marlean Iuliei, lui Mirocinic Anatolie, lui Moroşanu Gheorghe, lui Şevciuc Corneliu, lui Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorică, Trofimov Mariei, lui Ţurcan Sergiu, lui Ungureanu Marcel și Zinenco Svetlanei prejudiciul moral în mărime de câte 5000 lei pentru fiecare.

În rest hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24 martie 2023 s-a menținut. (https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/FA70D837-B258-43B8-B989-8DFD277BA2C0)

29. Prin urmare instanța de judecată stabilește că litigiul de muncă s-a examinat în instanța de apel în perioada 30 iunie 2023-19 decembrie 2023, durata procesului a fost de aproximativ 5 luni și 19 zile, din 2 ședințe de judecată și una de deliberare.
30. Instanța notează că la 19 februarie 2024 Consiliul raional Anenii Noi și la 17 iunie 2024 reprezentantul recurentului Moroșan Vasile, avocatul Cecan Igor au depus cereri de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2023.
31. Potrivit datelor stabilite în raportul anexat, litigiul de muncă a fost repartizat aleatoriu judecătorului instanței de recurs, la Curtea Supremă de Justiție la data de 20 februarie 2024 cu nr. 2ra-222/24 (2211823 98-01-2ra-19022024).

Se atestă că prin încheierea din 24.06.2024, Curtea Supremă de Justiție a fixat examinarea admisibilității recursurilor pentru data de 02.10.2024. Între timp, la 02.08.2024 - reprezentantul recurentului Moroșan Vasile, avocatul Cecan Igor și la 05.08.2024 - Consiliul raional Anenii Noi, au depus referințe pe marginea recursurilor.

Prin nota informativă din 02.10.2024 a fost amânată admisibilitatea recursurilor pentru data de 15.01.2025, instanța de recurs invocând ca motiv volumul mare de dosare și complexitatea cauzei.

Curtea Supremă de Justiție prin nota informativă din 15.01.2025, a amânat examinarea admisibilității recursurilor, invocând ca motiv că, judecătorul raportor face parte din completul special pentru examinarea contestațiilor declarate în temeiul Legilor nr. 26/2022, nr. 65/2023 și nr. 252/2023, complexitatea cauzei și studierea suplimentară.

La 19.02.2025 recurentul Moroșan Vasile a depus cerere de accelerare a examinării recursului, care a fost respinsă prin încheierea din 25.02.2025.

Ulterior, prin nota informativă din 02.04.2025 s-a amânat examinarea admisibilității recursului pentru 14.05.2025, iar prin nota informativă din 14.05.2025, examinarea admisibilității recursului a fost amânată pentru 16.07.2025, pentru aceleași considerente de participare a judecătorului raportor în completul special.

32. Curtea Supremă de Justiție prin decizia nr. 2ra-222/24 din 16 iulie 2025, a admis cererile de recurs declarate, a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2023, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Centru (anterior Curtea de Apel Chișinău), în alt complet de judecată (https://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=78982).
33. Reținând aspectele stabilite, instanța de judecată constată că litigiul de muncă s-a examinat în la Curtea Supremă de Justiție în perioada 20 februarie 2024 - 16 iulie 2025, durata examinării în ordine de recurs a fost de aproximativ de 1(un) an și 5 luni.
34. În această ordine de idei, instanța relevă că la 21 iulie 2025, cauza civilă a parvenit spre rejudecare la Curtea de Apel Centru, fiind repartizată în mod automat-aleatoriu cu nr. 2-21182398-02-2a-21072025 (*2a-2596/2025*).

Se atestă că prin încheierea din 30.07.2025 s-au acceptat spre examinare cererile de apel cu stabilirea ședinței de examinare pentru 15.10.2025, ora 11:00.

Ședința de judecată stabilită pentru 15.10.2025 nu a avut loc, întrucât nu a putut fi constituit completul de judecată, ca urmare a absenței unuia dintre membrii acestuia, aflat în concediu anual de odihnă. La termenul ulterior, fixat pentru data de 29.10.2025, judecătorul raportor a formulat o declarație de abținere de la examinarea cauzei în ordine de apel. În

consecință, dosarul a fost ridicat de la examinare și transmis pentru repartizare aleatorie unui alt complet de judecată, în vederea soluționării cererii de abținere.

Potrivit fișei de repartizare la 31.10.2025, declarația de abținere a fost repartizată prin PIGD spre examinare unui alt judecător raportor, fiind stabilită ședința de judecată pentru 04.11.2025. Se constată că judecătorul desemnat se afla în concediu medical începând cu 03.11.2025, fapt care a împiedicat examinarea abținerii în termenul stabilit. Astfel, în baza încheierii președintelui interimar al Curții de Apel Centru din 04.11.2025, declarația de abținere a fost redistribuită unui alt judecător spre examinare la data de 07.11.2025.

Astfel, prin încheierea din 12.11.2025 a fost respinsă declarația de abținere formulată de judecătorul raportor al Curții de Apel Centru de la examinarea cauzei în ordine de apel nr. 2a-2596/2025.

Ulterior, ședința de examinare a litigiului de muncă la rejudecare, în ordine de apel, a fost stabilită pentru 04.02.2026, ora 14:00.

35. Luând în considerare aceste fapte, instanța de judecată concluzionează că litigiul de muncă se află pendinte la rejudecare în ordine de apel, pe rolul Curții de Apel Centru din 21 iulie 2025-inclusiv, până la data pronunțării prezentei hotărâri, fără a fi soluționată pe fond.
36. Potrivit jurisprudenței CtEDO „timpul rezonabil" începe să curgă după parvenirea cauzei în fața instanței de judecată. Respectarea termenului rezonabil la judecarea cauzei se asigură de către judecător iar, criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante și importanța procesului pentru cel interesat.
37. De altfel, se reține că Curtea europeană a decis în repetate rânduri că dispozițiile art. 6 § 1, obligă *statele contractante să-și organizeze sistemul judiciar în așa fel încât acesta să corespundă tuturor exigențelor* textului, inclusiv aceleia de a soluționa orice litigiu într-un termen rezonabil, dincolo de dificultățile generate de diverși factori care pot întârzia procedurile judiciare naționale (CEDH 27 iunie 2000 Frydlander c. Franța, Recueil 2000-VII, §43; 10 iulie 2003 Hartman c. Republique Tchique, Recueil 2003-VIII, §73). Curtea a admis că supraîncărcarea temporară a rolului unui tribunal nu angajează responsabilitatea internațională a statelor contractante dacă acestea adoptă cu promptitudine măsurile de natură să remedieze o asemenea situație, în care apare ca justificată chiar stabilirea unei anumite ordini provizorii în soluționarea cauzelor, întemeiate pe urgența și importanța lor. Curtea europeană notează că urgența soluționării unei cauze crește în timp, astfel, dacă mijloacele folosite se dovedesc insuficiente, statul în cauză este obligat să adopte altele mai eficace, pentru a se conforma exigențelor art. 6 § 1. Or, *faptul că situațiile de aglomerare a rolului instanțelor de judecată au devenit curente, nu mai poate justifica durata excesivă a procedurilor judiciare* (CEDH, 7 iulie 1989, Union Alimentaria Sandres SA c. Spania, seria A, §157, § 40).
38. Luând în considerare circumstanțele stabilite, pentru o examinare completă și obiectivă a cauzei, se impune analiza duratei procedurii prin prisma criteriilor stabilite de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011. În timp ce nu există nicio orientare generală stabilită în ce privește durata permisă în temeiul articolului 6, aceasta din urmă depinde în primul rând de numărul de instanțe de judecată implicate.
39. Aceleași concluzii derivă din prevederile art. 192 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces,

conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

Alin.(2) stabilește că, cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, *litigiile de muncă*, contestarea actelor normative, a hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se *judecă de urgență și în mod prioritar*.

Iar, alin.(3) relevă că pot fi stabilite prin lege unor categorii de cauze civile termene de judecare mai reduse.

40. Articolul 355 alin. (4) din Codul muncii, stabilește că instanța de judecată va examina cererea de soluționare a litigiului individual de muncă în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia și va emite o hotărâre cu drept de atac conform Codului de procedură civilă.
41. În raport cu jurisprudența CtEDO și prevederile art. 192 alin.(2) din Codul de procedură civilă, art. 355 alin.(4) din Codul muncii, instanța reține că litigiile de muncă se judecă de urgență și în mod prioritar.
42. Instanța de judecată va determina termenul rezonabil de examinare a litigiului de muncă, sub aspectul criteriilor prevăzute la art. 192 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Cu referire la primul criteriu – *complexitatea cazului* – la caz, nu poate fi calificată drept una complexă. Or, deși litigiul implică mai mulți reclamanți și pretenții ce țin de drepturile salariale, natura juridică a raportului existent între părți, este tipică litigiilor de muncă care potrivit art. 192 alin.(2) din Codul de procedură civilă și art. 355 alin.(4) din Codul muncii, se judecă de urgență și în mod prioritar, în termene reduse. Or, în prezentul caz nu se atestă o problemă juridică atipică ce trebuie rezolvată sau necesitatea interpretării unor norme legale noi și ambigue, dificultăți probatorii sau juridice excepționale care să justifice o durată de peste 4 ani a examinării litigiului de muncă.
43. Referitor la criteriul de determinare a termenului rezonabil - *comportamentul participanților la proces* – CtEDO a statuat că, în analiza duratei unei proceduri, trebuie de avut în vedere și dacă partea interesată a contribuit, prin propria conduită, la tergiversarea acesteia. Se examinează, în special, dacă partea a dat dovadă de diligență, dacă a exercitat căile legale procedurale disponibile și dacă a manifestat o implicare activă în valorificarea propriilor drepturi.
44. Instanța reține datele prezentate în raportul motivat nr. 3-35/1-40 din 12 ianuarie 2026 prezentat de Ministerul Justiției și întocmit de Curtea de Apel Centru privind modul de respectare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. *2a-2596/25*.
45. Astfel, se atestă că reclamanții nu au întreprins acțiuni care at fi determinat tergiversarea examinării litigiului de muncă. Din contra, aceștia au manifestat diligență, inclusiv prin depunerea mai multor cereri de accelerare a examinării cauzei. Iar, unele ședințe de judecată au fost amânate din motivul necesității înlăturării neajunsurilor, administrarea probelor care nu au avut un caracter abuziv și nu pot justifica durata îndelungată a examinării litigiului de muncă în cadrul instanțelor de judecată.
46. După cum s-a stabilit, reclamanții au avut un comportament determinat de prevederile art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, referitor la disponibilitatea în drepturi ce se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

47. Sub aspectul criteriului - *conduita instanțelor judecătorești* – se atestă omisiuni care au contribuit la examinarea litigiului de muncă pendinte la rejudecare pe rolul Curții de Apel Centru mai mult de 4 ani (expirarea mandatului judecătorului, volumul mare de dosare, amânarea repetată a examinării admisibilității recursului, imposibilitatea constituirii completului) sunt împrejurări țin de organizarea sistemului judiciar, nu pot fi imputate părților și care potrivit jurisprudenței CtEDO nu justifică întârzieri în examinarea litigiului de muncă. Prin urmare, se atestă că pentru o perioadă de aproximativ 4 ani, reclamanții nu au o soluție definitivă a litigiului de muncă, litigii care prin natura lor impun o decizie rapidă.
48. Totodată, în jurisprudența sa CtEDO reține că, Guvernul nu poate justifica durata totală a procedurilor prin citarea recursurilor, propunerilor, cererilor, etc. ale reclamantului, în măsura în care aceste etape procedurale nu au fost abuzive. Partea nu poate fi învinuită pentru că a profitat deplin de resursele și instrumentele oferite de legislația națională în apărarea intereselor sale (Kolomiyets c. Rusiei, §§25-31).
49. Cu privire la criteriul - *importanța procesului pentru cel interesat* – se atestă că în litigiu dedus judecății, reclamanții au invocat examinarea unui litigiu de muncă cu încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei. Sub acest aspect, CtEDO a constatat în mod repetat că procedurile privind reintegrarea în serviciu, alte drepturi salariale sunt de o importanță crucială pentru reclamanți și că de fapt, ele trebuie examinate cu promptitudine (Guzicka c. Poloniei, § 30).
50. La fel, CtEDO a reiterat faptul că angajatul, căruia nu i-au fost acordate toate plățile salariale are un interes personal deosebit în pronunțarea unei hotărâri judecătorești prompte privind legalita acestei măsuri, deoarece litigiile privind repararea prejudiciului material (reținerea salariului, indemnizații ș.a.) necesită, prin natura lor, o decizie emisă prompt, având în vedere importanța lor pentru persoana vizată, care își pierde prin concediere, sursa sa de existență (cauza Gușovschi contra Republicii Moldova).
51. Mai mult, legiuitorul a reținut importanța deosebită a unor astfel de proceduri pentru angajați, prin indicare expresă în legislație despre examinarea prioritară a litigiilor de muncă, potrivit art. 192 alin.(2) din Codul de procedură civilă și art. 355 alin.(4) din Codul muncii.
52. Prin urmare, reieșind din specificul cauzei civile – litigiu de muncă intentat la 10 decembrie 2021 (dosar nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/2025), care a parcurs trei grade de jurisdicție (fond, apel, recurs), iar urmare a examinării recursului a fost remis de Curtea Supremă de Justiție spre rejudecare în instanța de apel, unde se află pendinte din 21 iulie 2025, până în prezent, instanța de judecată constată că litigiul de muncă nu a fost soluționat definitiv, procedura judiciară este în curs de judecare la Curtea de Apel Centru.
53. Prin urmare se atestă, că au trecut mai mult de 4 ani de când reclamanții au intentat pe rolul instanțelor de judecată litigiul de muncă, aceste nu este soluționat definitiv, iar finalizarea examinării cauzei civile este importantă pentru reclamanți din motivul dispunerii de drepturile sale consfințite de legislație.
54. Astfel, instanța consideră că în speță a avut loc încălcarea dreptului lui Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana <u>la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile</u> depusă la data de 10 decembrie 2021, la cererea de chemare în judecată înaintată de Moroșanu Vasile, Bogovic Olga, Belibov Mariana și alții împotriva

Consiliului raional Anenii Noi cu privire la încasarea indemnizațiilor unice, penalităților pentru achitarea cu întârziere a plăților, sumelor de compensare a pierderilor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prejudiciilor morale, obligarea achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat și compensarea cheltuielilor de judecată (dosar nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/2025).

55. Astfel, coroborând circumstanțele cauzei la normele enunțate, instanța consideră că este întemeiată pretenția din acțiune privind constatarea încălcării dreptului reclamanților la examinarea în termen rezonabil a litigiului de muncă aflat la rejudecare în cadrul Curții de Apel Centru nr. 2a-2596/2025.
56. Conform art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.
57. Articolul 2036 din Codul civil, prevede că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe fizice și psihice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislația, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.
58. Având în vedere constatarea faptului încălcării dreptului lui lui Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana la judecarea în termen rezonabil a litigiului de muncă, instanța de judecată va decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.
59. Instanța de judecată reține că cuantumul prejudiciului moral solicitat de către reclamanți în sumă a câte 64 400 lei pentru fiecare reclamant, este vădit disproporțional și excesivă, nefiind în relație de proporționalitate cu gravitatea suferințelor psihice suportate. Or, în cazul constatării faptul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil se pot pretinde daune morale al căror cuantum se stabilește prin aproximare, instanța urmând să aibă în vedere o serie de criterii. De asemenea, la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului, prezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.
60. Mai mult, CtEDO consideră că constatarea violării reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă suficientă ca excepție (Burdov nr. 2 c.Rusiei, 2009, para. 154). Așadar, în cazul în speță, nu este suficientă constatarea violării art. 6 CEDO, dar este necesar a acorda și compensație în acest sens.
61. Astfel, ținând cont de natura dreptului lezat, de caracterul și gravitatea suferințelor suportate de către reclamanți și celelalte criterii de apreciere a prejudiciului cauzat și a rezonabilității termenelor de procedură menționate supra, instanța de judecată consideră că urmează a fi încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției prejudiciul moral în sumă a câte 5000 lei pentru fiecare reclamant, care este o sumă rezonabilă ce ar aduce o

satisfacție echitabilă acestora și este una corelativă cu practica judiciară în cazuri similare, inclusiv și cu jurisprudența CEDO.

62. În rest, pretenția privind repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile - dosarul nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/25, în partea ce excede suma adjudecată, instanța o consideră ca fiind neîntemeiată.
63. Afirmațiile Ministerului Justiției că Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege, nu pot fi reținute or, art. 5 alin. (1) al Legii menționate prevede expres că instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral ca urmare a constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei.
64. Conform art. 4 alin. (1) Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.
65. În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.
66. Articolul 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Alin.(2), în cazul mai multor reclamanți sau pârâți, aceștia sânt obligați să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, în funcție de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanți a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalți nu sânt responsabili de cheltuielile lui.

67. Instanța de judecată constată că la depunerea prezentei acțiuni civile, reclamanta Belibov Mariana a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei, potrivit ordinului de încasare a numerarului din 11 noiembrie 2025.
68. Astfel, reținând art. 94 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă și că acțiunea reclamanților a fost admisă parțial, partea care a pierdut procesul urmează să compenseze cheltuielile de judecată. Respectiv, instanța încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Belibov Mariana cheltuielile de judecată constituite din taxa de timbru în mărime de 200 lei.
69. În conformitate cu prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 238-241, 94 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana către Ministerul Justiției al Republici Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se constată încălcarea dreptului lui Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile depusă la data de 10 decembrie 2021, la cererea de chemare în judecată înaintată de Moroșanu Vasile, Bogovic Olga, Belibov Mariana și alții împotriva Consiliului raional Anenii Noi cu privire la încasarea indemnizațiilor unice, penalităților pentru achitarea cu întârziere a plăților, sumelor de compensare a pierderilor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prejudiciilor morale, obligarea achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat și compensarea cheltuielilor de judecată./dosar nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/25/

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Belibov Mariana, Bogovic Olga, Moroșanu Vasile, Rarancean Elena, Cîtlig Tatiana, Avram Vladimir, Baciu Andrei, Beregoi Andrei, Buju Victor, Bragari Ana, Cazacu Oleg, Cebotari Dora, Gandraman Mihai, Guzo Tatiana, Jizdan Tatiana, Lincovschi Ivan, Marlean Iulia, Mirocinic Anatolie, Moroșanu Gheorghe, Sîrbu Veaceslav, Sîrbu Viorica, Șevciuc Corneliu, Țurcan Sergiu, Ungureanu Marcel, Karkouki Eugenia, Trofimov Maria, Zinenco Svetlana a câte 5000 lei (cinci mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei - dosarul nr. 2-1756/21, nr. 2a-2596/25.

În rest, pretenția privind repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei în partea ce excede suma adjudecată, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Belibov Mariana cheltuielile de judecată constituite din taxa de timbru în mărime de 200 lei (două sute lei).

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici